

Образ Гобсека у повісті О. де Бальзака

Оноре де Бальзак
ГОБСЕК

Презентацію підготувала вч.світ.літ. ЗОШ № 20 Химинець А.А.

Історія створення повісті «Гобсек»

**«Небезпеки
безпутнього
життя»
(1830)**

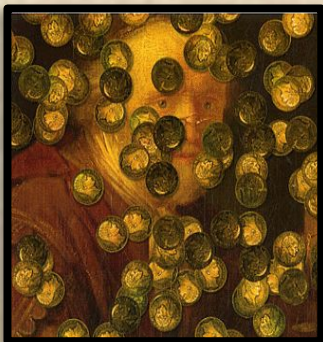
**історія
розпаду
дворянської
родини де
Ресто**

**«Батечко
Гобсек»
(1835)**

**головний герой
– Гобсек;
повість
закінчувалася
описом затхлої
комори
вмираючого
лихваря**

**«Гобсек»
(1842)**

**відображено
спотворення
людини
владю
золота**

**Дія у повісті відбувається взимку у 1829–1830р.
Це Франція періоду останніх років правління Бурбонів
напередодні Липневої буржуазної революції 1830 р.**

Біографія Гобсека

- ✓ **Ім'я: Жан-Естер Ван Гобсек**
- ✓ **Дата народження: 1740 р.**
- ✓ **Місце народження: передмістя Антверпена**
- ✓ **Місце проживання: Париж, вулиця де Гре**
- ✓ **Мати: єврейка**
- ✓ **Батько: голландець**
- ✓ **Дитинство: у 10 років - юнга на кораблі**
- ✓ **Життєві випробування: «раптові кошмари, несподівані події, романтичні невдачі, безмежні утіхи, голод, розтоптане кохання, набуте, втрачене і знов набуте багатство, безліч смертельних небезпек»; учасник громадянської війни у США, корсар, золотошукач**
- ✓ **Сімейний стан: неодружений, дітей не має**
- ✓ **Родичі: сестра, онука сестри - Сара ван Гобсек, її донька - Вогник**
- ✓ **Основне заняття: лихвар**
- ✓ **Статки: «його багатство зберігалось, мабуть, у банківських склепах. Він сам стягав гроші по векселях, бігаючи по всьому Парижу»**

Портрет Гобсека

Лице: «місячний лик»; «жовтава блідість скидалася на колір срібла, з якого облупилася позолота»; «риси здавалися відлитими в бронзі»; глибокі зморшки «мережать» його обличчя; «густі чорні брови».

Волосся: гладеньке, акуратно причесане, «із сивиною попелясто-сірого кольору».

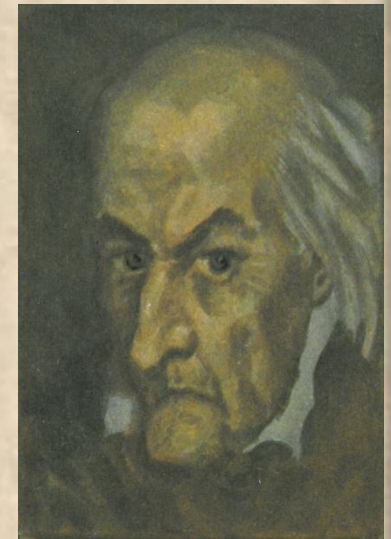
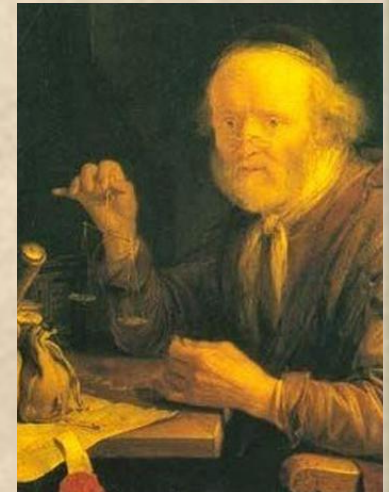
Очі: «жовті, як у куніці», «майже без вій», «боялися світла»; «дашок старого кашкета надійно захищав очі від світла».

Ніс: «гострий», «подовбаний на кінчику віспою, скидався на свердлик».

Губи: «тонкі, як у алхіміків або старих карликів, зображених на картинах Рембрандта».

Голос: «тихий, лагідний», Гобсек «ніколи не сердиться»; говорить про гроші «тоненьким голоском, схожим на звук флейти», в яку забули вставити мундштук.

Вік: угадати неможливо, бо здається, чи то він «завчасу постарів, чи задумав до похилого віку зберегти молодість».

Будинок Гобсека

Живе Гобсек у «похмурому, вологому будинку без подвір'я, всі вікна якого виходять на вулицю»; у довгий коридор виходять двері кімнат, схожих на монастирські келії, освітлені малесенькими віконцями. «Дім та його мешканець (Гобсек) пасували один до одного — як ото скеля та приліплена до неї устриця». Його кімната, де все було охайне і потерте, починаючи з зеленого сукна на письмовому столі - до килима над ліжком, скидалася на холодну оселю самотньої старої діви. Узимку головешки в каміні, завжди присипані купкою попелу, диміли, ніколи не розгоряючись полум'ям.

Назви-метафори Гобсека

«глитай»

«скнара»

«жмикрут»

«золотий
ідол»

«створіння
нище»

«створіння
шляхетне»

«справжній
удав»

«казкове
страховище»

«голландець, гідний
пензля Рембрандта»

«філософ зі
школи циніків»

«докір
сумління»

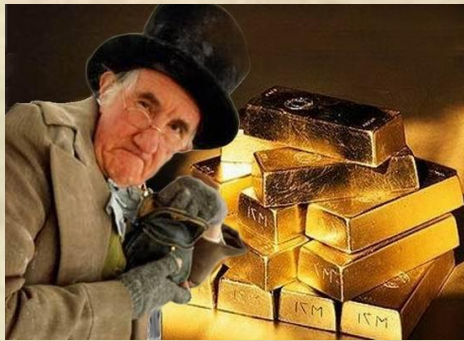
«людина-
автомат»

«людина-
вексель»

«привид
помсти»

«ЖИТТЄВИЙ КОДЕКС» ГОБСЕКА

«Незрушне лише одне почуття, яким нас наділила природа, — інстинкт самозбереження».

«Усякі ваші переконання та правила моралі — пусті слова».

«Влада і втіха — хіба не основи нашого нового суспільного ладу?»

«У мене погляд, як у Господа Бога, я зазираю в душі».

«Повсюди точиться боротьба між бідними і багатими вона неминуха. Отож краще самому визискувати, ніж дозволяти, щоб визискували тебе».

«Я володію світом, не стомлюючи себе, а світ не має наді мною ніякої влади».

«Філософія золота» Гобсека

«...з усіх земних благ варто домагатися тільки золота».

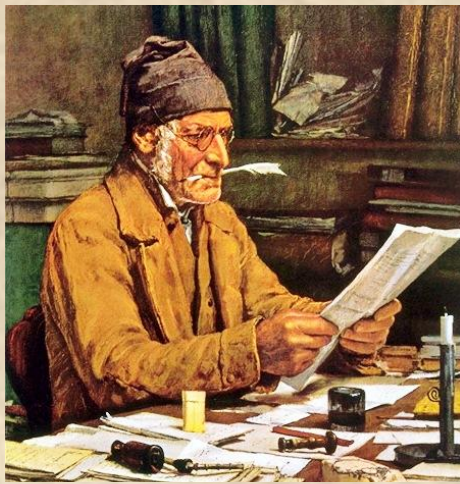
«У золоті зосереджені всі сили людства».

«Хіба можуть у чомусь відмовити тому, в чийх руках мішок із золотом?..».

«Я досить багатий, щоб купувати людську совість, щоб управляти міністрами».

«Життя — це машина, яку приводять у рух гроші».

«Золото — ось душа вашого нинішнього суспільства».

Негативні якості героя

Позитивні якості героя

*Корисливий, скупий;
живе подвійним
життям, удаючи із
себе майже злидаря;
боїться оточуючих,
підозрює в кожній
людині злодія;
заручник власної
жадібності;
жалюгідний, егоїст.*

*Працелюбність,
гострий розум,
феноменальна пам'
ять,
прозорливість,
скромність,
енергія,
самовладання,
комерційний досвід,
знання психології
людини.*

Ставлення Гобсека до інших героїв повісті

зневажає

Максим де
Трай

Дервіль

поважає

ГОБСЕК

Фанні
Мальво

співчуває

Ернест де
Ресто

підкується

Анастасі
де Ресто

цинічно карає

Граф де
Ресто

увійшов у положення, розуміє, допомагає

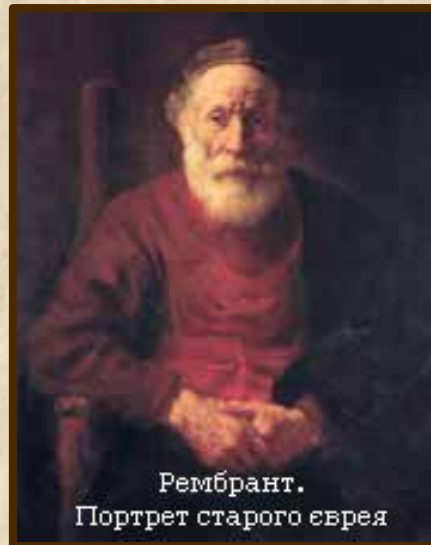
Образ Гобсека

*Цінує в людях
працелюбність,
чесність, порядність;*

*співчуває тим, хто
живе відповідно до
своїх можливостей;*

*надає Дєрвілю
фінансову допомогу;*

*має сильний характер
і здатен захистити
власну гідність.*

*неперевершений
психолог, глибоко
розуміє людей, вміє
прогнозувати їхні
вчинки;*

*завжди виконує взяті
на себе зобов'язання і
вимагає цього ж від
своїх клієнтів;*

*знавець і цінитель
краси, мистецтва,
має вишуканий
художній смак;*

*у фінансових справах
користується лише
дозволеними з точки
зору закону методами
(«найчесніша людина в
Парижі»);*

*пройшов сувору
життєву школу,
власним розумом,
хитрістю сам
усього досяг у
житті;*

*має глибокий
аналітичний розум,
здатний оцінити
рівень будь-якої
особистості;*

Акронім до образу Гобсека

Г *литай*

О *бережний*

Б *багатий*

С *кнара*

Е *гоїст*

К *орисливий*

Запитання та завдання

- 1.Що означає ім'я Гобсек у перекладі? Опишіть спосіб життя Гобсека і доведіть, що ім'я персонажа відповідає його сутності. Яка пристрась визначає логіку вчинків героя?
- 2.Розкажіть передісторію героя. Як “романтична біографія” лихваря розкриває його характер?
- 3.Зверніть увагу на деталі портрета Гобсека: волосся, риси обличчя, очі , ніс , голос. Які порівняння використовує Бальзак, описуючи зовнішність свого героя?
- 4.Знайдіть у тексті приклади використання деталей побуту як засобу проникнення у внутрішній світ героя. Зачитайте описи помешкання Гобсека. Як інтер'єр характеризує героя?
- 5.Дервіль говорить про Гобсека : “Я пожалів його, як пожалів би хворого”.
- 6.Як вам здається, жадоба Гобсека до золота – це хвороба?
- 7.Як ви гадаєте, у чому коріння філософії Гобсека, і які її наслідки?
- 8.Ви заздрите чи жалієте Гобсека?
- 9.Золото давало Гобсекові владу над людьми. Чи здатний він діяти в інтересах людей?
- 10.Гобсек прагнув розбагатіти і розбагатів. А хіба можна назвати його щасливою людиною? Чи відчув він себе щасливим?

Джерела

- <http://dok.znaimo.com.ua/docs/index-9974.html>
- <http://svitppt.com.ua/zarubizhna-literatura/onore-de-balzak-ta-yogo-povist-gobsek.html>
- <http://nadoest.com/urok--data-provedennya-stor-2>
- <http://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BE%D0%B1%D1%81%D0%B5%D0%BA>
- http://lib.misto.kiev.ua/UKR/VPRAVA/LITERATURA_SVITIVA/gobsek_sknara.txt
- http://pidruchniki.com/17980910/literatura/vlada_zolota_filosofiya_povisti_onore_balzaka_gobsek
- http://school.xvatit.com/index.php?title=%D0%97%D0%B0%D1%80%D1%83%D0%B1%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0_10_%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81